

alt i de danske farvande, hvor det ikke i medfør af særlige bestemmelser og vilkår er forbudt.

Den nuværende tilladelsesordning for optagelse af sømaterialer giver kun meget beskedne muligheder for at sikre en udnyttelse af særlige forekomster til bestemte formål, hvilket vanskeliggør en samlet indvindings- og forsyningsplanlægning, der omfatter såvel land som hav. Herudover yder denne tilladelsesordning ikke de enkelte virksomheder nogen beskyttelse over for andre virksomheder, der råder over skibe med generelle tilladelser. Dette forhindrer udnyttelsen af svært tilgængelige forekomster, hvortil der kræves særlige investeringer.

2. Lovforslagets indhold

I råstofloven af 1977 blev §§ 17 og 18 om enerettilladelser til indvinding af råstoffer på søterritoriet medtaget, men ikke sat i kraft. At de ikke blev sat i kraft, skyldtes hensynet til de mindre virksomheder, og at man først ville se, hvorledes den almindelige tilladelsesordning fungerede.

Havbundskortlægningen har hidtil været koncentreret om en hurtig lokalisering og en overordnet kvalitetsvurdering af råstofforekomsterne på havbunden. Der er lokaliseret meget store råstofmængder, hvoraf størsteparten er fyldmaterialer. Der er langt færre mængder af egentlige kvalitetsmaterialer. Den fremtidige kortlægning vil derfor i højere grad blive koncentreret om en vurdering af de bedste forekomsters kvalitet og anvendelsesmuligheder.

Det har vist sig, at bestemmelserne i den hidtidige § 19 er utilstrækkelige til at administrere indvindingen af råstoffer samt til at varetage særlige miljøhensyn. Man har dog ikke i lovforslaget fundet det nødvendigt at medtage de ikke ikrafttrådte bestemmelser i lovens §§ 17 og 18 om enerettilladelse til hele søterritoriet. Man har i stedet ændret bestemmelserne i § 19.

På baggrund af ovennævnte havbundskortlægning har det vist sig, at der er behov for en bedre og mere kontrolleret ressourceøkonomi. Ved lovforslaget sikres derfor:

- at der ikke anvendes overkvalificeret materiale til for ringe formål, f.eks. til opfyldningsarbejder,
- at der gives mulighed for rentabel udnyttelse af forekomster, der, alene på grund af særlig beliggenhed, ikke udnyttes, og
- at der gives mulighed for en mere hensigtsmæssig udnyttelse af forekomster, der på grund af miljømæssige, herunder marinbiologiske og marinarkæologiske interesser stiller særlige krav til regulering af indvindingen.

I modsætning til 1977-lovens § 17, der gav mulighed for eneret til hele søterritoriet, er der i lovforslagets § 19 alene hjemmel til at meddele eneret til en eller flere indvindere til indvinding på en nærmere afgrænset del af søterritoriet. Hermed er hensynet til de mindre virksomheder tilgodeset.

I modsætning til 1977-lovens § 19 giver lovforslagets § 19 hjemmel til at bestemme, hvilke indvindere, der skal meddeles tilladelse.

3. Ændringer i den administrative praksis

Samtidig med nærværende ændring af råstofloven ændrer miljøministeriet den administrative praksis med hensyn til:

- a) produktionsindberetningerne,
- b) deponeringsordningen vedrørende tilladelser, der ikke anvendes,
- c) udstedelsen af tidsbegrænsede tilladelser.

ad a)

Ændringerne vil medføre, at der fremtidig gives mere præcise oplysninger om de positioner, der indvindes på, hvad der indvindes af materialer og med hvilke skibe.

Begrundelsen for en ændring af den administrative praksis med hensyn til produktionsindberetningerne er et ønske om, at disse bedre end hidtil skal kunne tjene den løbende administration af tilladelsesordningen, samt at oplysningerne vil kunne benyttes i havbundskortlægningen.

ad b)

For at sikre den nødvendige smidighed i ordningen bør den samlede indvindingskapacitet kunne reguleres efter forudgående forhandling med Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere og Fiskeriministeriet og i overensstemmelse med de miljø- og fiskerimæssige forhold på havet og de aktuelle markedsforhold.

Hidtil har de tilladelsesindehavere, der aktuelt ikke foretager indvinding, kunnet deponere deres tilladelser i fredningsstyrelsen i indtil tre år og i denne periode bevare rådighedsretten. Dette opretholdes ved den nye ordning. I tilfælde af, at der går længere tid, indgår de pågældende skibes indvindingskapacitet, i form af tonnage, nu i en pulje, som kan benyttes ved meddelelse af nye tilladelser.

ad c)

Der har i de senere år været rejst kritik af, at der til anvendelse af indvindingsudstyr i forbindelse med kombinerede uddybnings-, oprensings- og opfyldningsarbejder i danske havne kræves tilla-